

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 30. oktober 2023
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Emilie Glismand
Sagsnr.: 2022-01391
Dok.: 3032513

SAMLENOTAT

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om import-, eksport- og transitforanstaltninger for skydevåben samt væsentlige komponenter og ammunition hertil og om gennemførelse af artikel 10 i De Forenede Nationers protokol om bekæmpelse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil, der supplerer De Forenede Nationers konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet ("FN's våbenprotokol") (omarbejdning)

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM(2022) 480

1. Resumé

Kommissionen har den 28. oktober 2022 fremsat et forslag til omarbejdning af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om skydevåben fra 2012. Forslaget har overordnet til formål at bekæmpe og forebygge ulovlig handel med skydevåben til og fra EU, herunder at afhjælpe risiciene i forbindelse med import og eksport af skydevåben, komponenter og ammunition. De foreslåede regler skal muliggøre en koordineret kontrol mellem medlemsstaterne og sikre sporbarheden af skydevåben gennem bl.a. korrekt registrering af oplysninger om skydevåben, forenkling af toldmyndighedernes arbejde med at opdage ulovlige skydevåben, komponenter og ammunition samt en begrænsning af importen af halvfabrikerede skydevåben og væsentlige komponenter hertil. De foreslåede regler indebærer desuden en styrkelse af samarbejdet mellem retshåndhævende myndigheder (herunder toldmyndigheder) og licensudstedende myndigheder inden for både import og eksport, ligesom der lægges op til at forbedre den systematiske dataindsam-

ling om internationale bevægelser af skydevåben til civil brug og beslaglagte skydevåben.

Med henblik på at skabe balance mellem på den ene side behovet for øget sikkerhed og på den anden side at lette den lovlige handel med skydevåben sigter forslaget mod at sikre lige vilkår og mindske den administrative byrde for økonomiske operatører og ejere af skydevåben, herunder ved hjælp af digitalisering af procedurer og i visse tilfælde fritagelser fra import- og eksporttilladelser til jægere, konkurrenceskytter og samlere. Endelig har forslaget til formål at fjerne det eksisterende regeloverlap i anvendelsesområderne for forordningen om skydevåben og fælles holdning 2008/944/FUSP af 8. december 2008 om fælles regler for kontrol med eksport af militært teknologi og -udstyr. Forslaget er ikke omfattet af Danmarks retsforbehold. Nærhedsprincippet er ikke relevant, da forslaget hører under EU's enekompetence. Forslaget forventes at have lovgivningsmæssige, økonomiske og administrative konsekvenser.

Det spanske formandskab har fremlagt kompromisforslag, som regeringen kan støtte.

2. Baggrund

Kommissionen fremsatte den 28. oktober 2022 forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om import-, eksport- og transitforanstaltninger for skydevåben samt væsentlige komponenter og ammunition hertil og om gennemførelse af artikel 10 i De Forenede Nationers protokol om bekæmpelse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil, der supplerer De Forenede Nationers konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet ("FN's våbenprotokol") (omarbejdning).

De nuværende EU-regler om eksport af skydevåben er fastlagt i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 258/2012 af 14. marts 2012 om gennemførelse af artikel 10 i De Forenede Nationers protokol om bekæmpelse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil, der supplerer De Forenede Nationers konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet ("FN's våbenprotokol"), og om fastsættelse af udførselstilladelse og indførsels- og transitforanstaltninger for skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil (herefter "forordningen om skydevåben").

Kommissionen har i forbindelse med præsentationen af forslaget fremhævet, at der anslås at være op mod 35 millioner ulovlige skydevåben i hænderne på civile i EU, og at omkring 630.000 skydevåben er registreret som stjålet eller bortkommet i Schengeninformationssystemet (SIS). Kommissionen bemærker, at de reviderede regler vil øge sikkerheden og adressere ulovlig handel med våben samt muliggøre koordinerede kontroller og risikovurderinger for at styrke sporbarheden af våben. Reglerne vil desuden lette den lovlige handel med skydevåben til civil brug og reducere den administrative byrde for producenter, forhandlere og brugere af skydevåben.

Forordningsforslaget er fremsat i overensstemmelse med prioriteterne i Kommissionens strategi for EU's sikkerhedsunion for 2020-2025, hvoraf fremgår, at der skal foretages en vurdering af, om reglerne om eksporttilladelser og import- og transitforanstaltninger for skydevåben stadig er egnede til formålet. Forslaget afspejler desuden prioriteterne i Kommissionens EU-strategi til bekæmpelse af organiseret kriminalitet og udgør en opfølgning på gennemførelsen af EU's handlingsplan for 2020-2025 om ulovlig handel med skydevåben.

Baggrunden for forslaget er bl.a. resultaterne fra trusselsvurderingen af grov og organiseret kriminalitet fra 2021, som blev offentliggjort af Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol), og en undersøgelse fra 2018 fra FN's Kontor for Narkotikakontrol og Kriminalitetsbekæmpelse (UNODC). Forordningsforslaget er endvidere fremsat i overensstemmelse med prioriteterne i Kommissionens strategi for EU's sikkerhedsunion for 2020-2025, hvoraf fremgår, at der skal foretages en vurdering af, om reglerne om eksporttilladelser og import- og transitforanstaltninger for skydevåben stadig er egnede til formålet. Forslaget afspejler desuden prioriteterne i Kommissionens EU-strategi til bekæmpelse af organiseret kriminalitet og udgør en opfølgning på gennemførelsen af EU's handlingsplan for 2020-2025 om ulovlig handel med skydevåben.

Forslaget er oversendt til Rådet i dansk sprogversion den 3. november 2022. Forslaget er fremsat med hjemmel i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) artikel 207 vedrørende EU's fælles handelspolitik. Derudover har forslaget hjemmel i TEUF artikel 33, idet forslaget omhandler aspekter vedrørende udveksling af oplysninger og samarbejde mellem toldmyndigheder, mellem toldmyndigheder og kompetente licensudstedende myndigheder og mellem disse myndigheder og Kommissionen. For-

slaget skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Forslaget er ikke omfattet af det danske retsforbehold.

Forslaget har siden november 2022 været genstand for forhandlinger i tol-dunionsarbejdsgruppen. Det spanske formandskab har den 25. oktober 2023 tilkendegivet, at der på baggrund af det foreliggende udkast til kompromistekst, som er sendt til medlemsstaterne den 20. oktober 2023, arbejdes henimod vedtagelse af en generel indstilling under deres formandskab. Der er lagt op til vedtagelse af en generel indstilling, der forventes at omfatte samtlige bestemmelser i formandskabets kompromistekst. De centrale ændringer i forhold til Kommissionens forslag er gengivet i de enkelte afsnit nedenfor. Da forhandlingerne i rådsarbejdsgruppen på nuværende tidspunkt endnu ikke er afsluttet, vil der fortsat kunne ske ændringer af kompromisteksten frem mod den endelige vedtagelse på et rådsmøde.

3. Formål og indhold

Forslaget har følgende fem overordnede formål:

1. At bekæmpe og forebygge ulovlig handel med skydevåben til og fra EU, herunder ved at afhjælpe risiciene i forbindelse med import og eksport.
2. At muliggøre en koordineret kontrol mellem medlemsstaterne med henblik på at sikre sporbarheden af skydevåben.
3. At forbedre den systematiske dataindsamling om internationale bevægelser af skydevåben til civilt brug samt data om beslaglagte våben.
4. At præcisere de licensudstedende myndigheders rolle og forbedre samarbejdet mellem retshåndhævende myndigheder (herunder toldmyndigheder) og de licensudstedende myndigheder.
5. At skabe en klar retlig ramme med fokus på digitalisering af procedurer og fjerne det eksisterende regeloverlap mellem anvendelsesområdet for forordningen om skydevåben og anvendelsesområdet for fælles holdning 2008/944/FUSP af 8. december 2008 om fælles regler for eksport af militærteknologi og -udstyr.

3.1. Emne, definitioner og anvendelsesområde

Forordningsforslagets kapitel I fastsætter genstanden for og formålet med forordningen (artikel 1), oplister en række definitioner (artikel 2), fastsætter

forordningens anvendelsesområde ved at definere, hvad der er udelukket fra anvendelsesområdet (artikel 3), og fastsætter undtagelser fra Unionens told-procedurer (artikel 4).

3.1.1. Genstanden for forordningen og anvendelsesområde

Ifølge artikel 1 fastsætter forordningen regler for import- og eksporttilladelser og import-, eksport- og transitforanstaltninger for skydevåben, deres væsentlige komponenter, ammunition, gas- og signalvåben, deaktiverede skydevåben, halvfabrikerede skydevåben, halvfabrikerede væsentlige komponenter og lyddæmpere (herefter omtalt som skydevåben mv. som opført i bilag I).

Ifølge artikel 3 er transaktioner mellem stater eller statslige overførsler udelukket fra forordningens anvendelsesområde. Forordningen finder ligeledes ikke anvendelse på våben mv. som opført i bilag I og på Den Europæiske Unions fælles liste over militært udstyr, som eksporteres eller reeksporteres fra Unionens toldområde, medmindre det pågældende våben mv. midlertidigt eksporteres eller reeksporteres i overensstemmelse med forordningens artikel 17. Skydevåben mv. der er beregnet til væbnede styrker, politiet eller offentlige myndigheder er endvidere udelukket fra forordningens anvendelsesområde. Endelig er antikke skydevåben og kopier heraf udelukket fra anvendelsesområdet.

3.2. Krav i forbindelse med indpassage og import

Som noget nyt ift. den gældende forordning fastsætter forordningsforslagets kapitel II (artikel 5-13) krav, der gælder i forbindelse med indpassage og import af våben mv. som oplistet i bilag I. Bestemmelserne øger harmoniseringen af procedurerne for bevægelser af skydevåben i EU og har til formål at give toldmyndighederne og de kompetente myndigheder mulighed for at spore alle bevægelser af skydevåben.

Forordningsforslagets artikel 5 fastlægger de økonomiske operatørers forpligtelser ved import. Med henblik på at forbedre sporbarheden af skydevåben fastsættes det i artikel 6, at alle skydevåben som oplistet i bilag I, bortset fra historiske våben, skal mærkes i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2021/555 af 24. marts 2021 om kontrol med erhvervelse og besiddelse af våben (kodifikation), inden de importeres til EU.

Forordningsforslagets artikel 7 fastsætter, at alle deaktiverede skydevåben skal ledsages af den deaktiveringsattest, der er fastsat i våbendirektivet. De-

aktiveringsattesten skal tilgå den kompetente myndighed via det fælles elektroniske system. Formålet med bestemmelsen er at forhindre import af forkert deaktiverede skydevåben, der udgør en trussel på grund af muligheden for at reaktivere disse skydevåben.

Med sigte på at forhindre import af ombyggelige signalvåben og gas- og signalvåben, uden at de er godkendt som skydevåben, fastsætter forslaget artikel 8 importregler for disse våben. Bestemmelsen indeholder en forpligtelse til på importtilladelsen at angive, at de pågældende våben ikke kan ombygges i overensstemmelse med betingelserne i Kommissionens gennemførelsesdirektiv (EU) 2019/69 af 16. januar 2019 om tekniske specifikationer for signalvåben og gas- og signalvåben i henhold til Rådets direktiv 91/477/EØF om erhvervelse og besiddelse af våben. Artikel 8 fastsætter desuden, at Kommissionen i form af gennemførelsesretsakter vedtager en liste over modeller af ikke-konverterbare gas- og signalvåben og en liste over gas- og signalvåben, der vurderes at være konvertible.

Forordningsforslagets artikel 9 indeholder en definition af, hvem der kan ansøge om importtilladelse. Desuden begrænser artiklen importen af halvfabrikerede skydevåben og væsentlige komponenter til autoriserede våbenhandlere og -mæglere, hvilket ifølge Kommissionen er en vigtig nyskabelse, der i væsentlig grad mindsker truslen om hjemmelavede skydevåben uden mærkning eller registrering (såkaldte "spøgelsesvåben").

Artikel 9 a fastsætter proceduren for importtilladelser, herunder at medlemsstater skal behandle ansøgninger om importtilladelser inden for en periode på højst 90 hverdage – og ved behørigt begrundede årsager højst 110 hverdage – fra den dato, hvor alle de nødvendige oplysninger er blevet indgivet til de kompetente myndigheder.

Af forordningsforslagets artikel 10 fremgår krav til importtilladelse til for ikke-unionsvarer, som er opført i forordningens bilag 1, der midlertidigt kommer ind i Unionens toldområde, f.eks. i forbindelse med jagtekspeditioner, sportsskydningsarrangementer og våbenudstillinger. Disse kræver efter artikel 10 en såkaldt enkelt importtilladelse, der i artikel 9, stk. 2, litra a, er defineret som en tilladelse til en enkelt overførsel af en eller flere våben mv. som opført i bilag 1, der er gyldig i maksimalt et år. Bestemmelsen oplister desuden kravene til en sådan enkel importtilladelse. Det fremgår ligeledes af artikel 10, at det er muligt nationalt at udstede en generel tilladelse til midlertidig indførsel af visse våben.

Artikel 11 i forordningsforslaget fastsætter reglerne for indførsel af våben mv. som oplyst i bilag 1 efter midlertidig udførsel af det pågældende våben mv. Ifølge bestemmelsen kan personer, der har et europæisk skydevåbenpas eller i henhold til våbendirektivet har tilladelse til at fremstille, erhverve, besidde, opbevare eller handle med skydevåben mv., der er opført i forordningens bilag, i en række tilfælde importere skydevåben mv. som oplyst i bilag I til Unionens toldområde uden importtilladelse.

Det fremgår af artikel 12, at i tilfælde af bevægelser i Unionens toldområde af ikke-EU-varer, der er opført i bilag I, skal den i artikel 9 eller 10 omhandlede importtilladelse indeholde oplysninger om de planlagte bevægelser.

Det følger af artikel 13, at forordningen ikke afskærer medlemsstaterne fra at fastsætte eller anvende importrestriktioner, der er begrundet i hensynet til den offentlige sædelighed, den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed eller af hensyn til beskyttelse af menneskers, dyr eller planters sundhed, eller af hensyn til nationale skatte af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk værdi, eller af industriel og kommerciel ejendomsret. Bestemmelsen indeholder et krav om at underrette Kommissionen, hvis en medlemsstat påtænker at tage artikel 13 i brug, og at Kommissionen med undtagelse af visse tilfælde skal give medlemsstaten tilladelse til at anvende de påtænkte importrestriktioner.

3.4. Krav i forbindelse med eksport, reeksport og exit

Forordningsforslagets kapitel IV (artikel 14-20) indeholder regler om krav i forbindelse med eksport, reeksport og exit.

Med det formål at lette harmoniseringen af regler om eksporttilladelser i EU, defineres det i artikel 14, hvem der kan ansøge om eksporttilladelse, og hvad en sådan tilladelse skal indeholde.

Med henblik på harmonisering af reglerne i EU fastsættes det i artikel 15, hvad medlemsstaterne skal kontrollere, inden der udstedes en eksporttilladelse. Det fastsættes også, at eksportøren skal fremlægge de nødvendige dokumenter for medlemsstaterne. Desuden fastsættes det, at medlemsstater skal behandle ansøgninger om eksporttilladelser inden for en periode på højst 90 hverdage – og ved behørigt begrundede årsager 110 hverdage – fra den dato, hvor alle de nødvendige oplysninger er blevet indgivet til de kompetente myndigheder.

I artikel 16 fastlægges det, hvilke oplysninger der skal fremgå af en eksporttilladelse, importtilladelse udstedt af det pågældende tredjeland eller den dokumentation, der ledsager eksporttilladelsen. Det fremgår af bestemmelsen, at våben mv. som oplyst i bilag I skal være mærket i overensstemmelse med kravet hertil i våbendirektivet, før de eksporteres. Bestemmelsen har til formål at øge sporbarheden af skydevåben.

Artikel 17 fastsætter en undtagelse til artikel 14 om eksporttilladelse, således at jægere, sportsskytter og personer, der genopfører historiske begivenheder, i visse tilfælde ikke kræves tilladelse til midlertidig eksport eller reeksport og kun skal overholde de relevante toldprocedurer uden at skulle forhåndsregistrere midlertidige varebevægelser eller anmode om en forhåndstilladelse om at foretage sådanne bevægelser. Det fastsættes også, at en medlemsstat kan suspendere eksportprocessen, i tilfælde af at den kompetente myndighed har mistanke om, at den pågældende jæger, sportsskytte og personer, der genopfører historiske begivenheder ikke opfylder kravene for de forenkede procedurer. Med denne bestemmelse indføres en harmonisering af reglerne om administrative forenklinger i EU, som vil bidrage til at mindske den administrative byrde for jægere, konkurrenceskytter og personer, der genopfører historiske begivenheder.

Med hjemmel i forordningens artikel 17 a kan den kompetente myndighed udstede en simplificeret eksporttilladelse i tilfælde af eksempelvis reeksport inden for 180 dage af skydevåben mv. som oplyst i bilag I efter midlertidig indførsel til vurdering, udstilling eller til reparation, forudsat at varerne forbliver ejendom af en person, der er etableret uden for Unionens toldområde, og reeksporteres til denne person, og at eksportøren angiver referencenummeret på angivelsen om midlertidig indførsel eller aktiv forædling i reeksportangivelsen. Ansøgning om en sådan tilladelse sker gennem det fælles elektroniske system, og ansøgningen skal behandles af den kompetente myndighed inden for 20 hverdage og i visse tilfælde inden for 40 hverdage.

I henhold til artikel 18 skal medlemsstaterne tage hensyn til alle relevante overvejelser og forpligtelser, når medlemsstaterne beslutter, om der skal udstedes en eksporttilladelse eller en simplificeret eksporttilladelse efter artikel 17 a. Bestemmelsen har til formål at forhindre omgåelse af våbenembargoer og andre sikkerhedsproblemer.

Med henblik på at forhindre misbrug af eksporttilladelser eller en simplificeret eksporttilladelse efter artikel 17 a fastsætter forordningsforslagets artikel 19 grundene til, at en medlemsstat kan give afslag på eksporttilladelse, et krav om at kontrollere ECRIS og SIS, en forpligtelse til at underrette om afslag ved hjælp af det fælles elektroniske system, og en forpligtelse til at kontrollere dette system, inden der udstedes en eksporttilladelse. Desuden fastsættes det, at medlemsstaterne hvert år skal kontrollere, at betingelserne for tilladelse er opfyldt.

I artikel 20 fastsættes det, at eksportører igennem det fælles elektroniske system skal fremlægge bevis for modtagelsen af den afsendte forsendelse inden for to måneder, og det anføres, hvilke foranstaltninger der skal træffes, når disse dokumenter ikke foreligger. Denne bestemmelse indføres for at kontrollere, om en eksport rent faktisk er blevet importeret i det land, der er angivet i eksporttilladelsen. Dette har til formål at forhindre omdirigering af skydevåben.

3.5. Tilsyn og kontrol

Forordningsforslagets kapitel V (artikel 22-25) indeholder en række nye bestemmelser om myndighedernes tilsyn og kontrol, herunder samarbejdet mellem myndighederne.

I artikel 22 fremgår det, at den kompetente myndighed, der udsteder eksporttilladelsen, kan foretage kontrol efter forsendelsen for at sikre, at eksporten af våben mv., der er opført i bilag I, er i overensstemmelse med de tilsagn, der er givet i slutbrugererklæringen som angivet i bilag IV, eller at varerne er ankommet på den planlagte slutdestination.

Artikel 23 indeholder bestemmelser om udveksling af oplysninger og samarbejde mellem de forskellige myndigheder. Disse bestemmelser har til formål at skabe en bedre forbindelse mellem toldmyndighederne og de kompetente licensudstedende myndigheder.

Artikel 24 fastsætter importørens eller eksportørens forpligtelse til at fremlægge bevis for en gyldig import- eller eksporttilladelse og toldmyndighedernes behandling af de pågældende våben mv., som ønskes importeret eller eksporteret.

I artikel 25 beskrives toldmyndighedernes forpligtelser efter resultaterne af kontrollen efter artikel 24. Hvis en ulovlig forsendelse opdages, skal told-

myndighederne inden for 24 timer underrette de kompetente myndigheder i den pågældende toldmyndigheds land – i Danmark politiet – herom, der herefter skal håndtere sagen inden for 10 hverdage. I særlige tilfælde kan dette ske inden for 30 hverdage. Bestemmelsen fastsætter ligeledes, at den kompetente myndighed skal indføre oplysninger om den ulovlige forsendelse i det fælles elektroniske system.

3.6. Digitalisering og administrativt samarbejde

Forordningsforslagets kapitel VI (artikel 26-29) indeholder regler om øget digitalisering og øget administrativt samarbejde mellem toldmyndigheder, mellem toldmyndigheder og kompetente licensudstedende myndigheder og mellem disse myndigheder og Kommissionen.

I forslaget artikel 26 fastsættes det, at medlemsstaterne har pligt til at opbevare oplysninger om våben mv. som oplyst i bilag I i mindst 20 år. Bestemmelsen har til formål at lette sporbarheden af skydevåben. I forslaget artikel 27 fremgår det, at medlemsstaterne kan kræve et gebyr for at dække de administrative udgifter, der er forbundet med at håndtere ansøgninger om tilladelser.

Forordningsforslagets artikel 28 omhandler oprettelsen af et elektronisk, sikkert og krypteret licenssystem og dets sammenkobling med EU's kommende kvikskrankemiljø på toldområdet (kaldet Single Window for told) for at lette udvekslingen af oplysninger mellem toldmyndighederne og de kompetente myndigheder, men også for at lette proceduren for ansøgning om en import- eller eksporttilladelse. På denne måde gøres procedurerne digitale, hvilket vil mindske den administrative byrde for de økonomiske operatører og de kompetente nationale myndigheder. Registrering af økonomiske operatører og fysiske personer i det elektroniske licenssystem vil kun være nødvendig, hvis de skal anmode om import- eller eksporttilladelser. Individuelle ejere af skydevåben, der er omfattet af administrative forenklinger i henhold til artikel 10 og 17 og 17 a, såsom jægere, konkurrence-skytter eller samlere, for hvem fritagelsen for import- og eksporttilladelser gælder, vil derfor ikke være forpligtet til at lade sig registrere i systemet.

I forslaget artikel 29 fastsættes det, at medlemsstaterne skal indsende årlige statistikker til Kommissionen, og indholdet af disse data fastlægges. Denne bestemmelse vil gøre det muligt løbende at følge udviklingen med hensyn til import og eksport.

3.7. Almindelige og afsluttende bestemmelser

Forordningsforslagets kapitel VII (artikel 30-40) indeholder en række almindelige og afsluttende bestemmelser.

Det fremgår af forslagets artikel 30, at medlemsstaternes skal indføre foranstaltninger for at sikre, at tilladelsernes ægthed kan verificeres eller valideres.

Af artikel 31 fremgår det, at medlemsstaterne skal indføre foranstaltninger for at sætte deres kompetente myndighed i stand til at håndhæve anvendelsen af forordningen, herunder konfiskation og salg eller destruktion af våben mv. opført i bilag I, indsamle oplysninger om våben mv. opført i bilag I samt fastslå, at en persons forpligtelser i henhold til forordningen bliver korrekt opfyldt. Det følger desuden af artikel 31, at den kompetente myndighed i medlemsstaten, der udsteder den importtilladelse, der er anvendt til eksporten fra et tredjeland, der er part i FN's våbenprotokol på eksporttidspunktet, efter anmodning fra eksporttredjelandet skal bekræfte importen af våben mv. som opført i bilag I, og som er omfattet af importtilladelsen.

Forordningsforslagets artikel 32 fastsætter, at medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om sanktioner for overtrædelse af denne forordning. Med forslagets artikel 33 nedsættes Koordinationsgruppen for Import og Eksport, og artiklen indeholder bestemmelser om, hvem der skal være repræsenteret, og om gruppens opgaver. Gruppen består af repræsentanter for de myndigheder, der er omfattet af forslagets artikel 34, stk. 2, dvs. den nationale myndighed, der i hver medlemsstat har ansvaret for den integrerede kontrol med skydevåben og for koordineringen mellem de forskellige myndigheder med beføjelser inden for bekæmpelse af ulovlig handel med skydevåben. Gruppens opgave består i at undersøge alle spørgsmål vedrørende anvendelsen af forordningen, der rejses af formanden for gruppen (en repræsentant fra Kommissionen) eller af en repræsentant for en af de myndigheder, der er omhandlet i artikel 34, stk. 2.

Artikel 34 fastsætter medlemsstaternes forpligtelser til at underrette Kommissionen om vedtagelsen af foranstaltninger til gennemførelse af forordningen og til at underrette de øvrige medlemsstater og Kommissionen om, hvem der er de ansvarlige kompetente nationale myndigheder. Den fastsætter også tidsplanen for Kommissionens revision af gennemførelsen af forordningen.

Forslagets artikel 35 tillægger Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter om en række emner. Artikel 36 fastsætter procedurerne for vedtagelse af disse delegerede retsakter. Artikel 37 fastsætter, at Kommissionen bistås af et udvalg svarende til det udvalg, som følger af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser.

Forslagets artikel 38 fastsætter en overgangsordning for import- og eksport-tilladelser, der er udstedt af de kompetente myndigheder eller ansøgt om inden ikrafttrædelse af den nye forordning.

Med artikel 39 ophæves forordning (EU) nr. 258/2012, og artikel 40 fastsætter, at forordningen vil være gældende fra 48 måneder efter ikrafttrædelse.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF artikel 294) medlovgiver.

Europa-Parlamentet har udpeget Udvalget om International Handel (INTA) som ansvarlig for sagen. INTA-udvalgets betænkning forventes vedtaget på Europa-Parlamentets plenarforsamling den 8. november 2023.

5. Nærhedsprincippet

Forslaget er fremsat med hjemmel i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) artikel 33 om styrkelse af toldsamarbejdet og artikel 207 vedrørende EU's fælles handelspolitik. Lovgivning, der er vedtaget på området for EU's fælles handelspolitik og området om toldunionen, henhører under EU's enekompetence, jf. TEUF artikel 3, stk. 1, litra a og e. Forslaget hører derfor under EU's enekompetence.

Nærhedsprincippet gælder kun på de områder, hvor EU ikke har enekompetence, jf. artikel 5, stk. 3, i Traktaten om Den Europæiske Union.

Kommissionen fremhæver dog, at der er behov for handling på EU-plan, og at formålet med lovgivningen er at sikre, at der ikke findes juridiske smut-huller, som gør det muligt at omgå EU-lovgivningen om import, eksport og transit af skydevåben mv.

Regeringen er enig i, at der er behov for klare regler for at sikre, at der ikke kan ske omgåelse af EU-lovgivningen om import, eksport og transit af skydevåben samt væsentlige komponenter og ammunition hertil.

6. Gældende dansk ret

De danske regler om import, eksport og transit af våben findes i våbenloven, våbenbekendtgørelsen, våbenpasbekendtgørelsen og våbencirkulæret.

Derudover gælder Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 258/2012 af 14. marts 2012 om gennemførelse af artikel 10 i De Forenede Nationers protokol om bekæmpelse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil, der supplerer De Forenede Nationers konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet ("FN's våbenprotokol"), og om fastsættelse af udførselstilladelse og indførsels- og transitforanstaltninger for skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil. Nærværende forordningsforslag erstatter den tidligere forordning.

Europa-Parlamentet og Rådet vedtog desuden den 17. maj 2017 direktiv nr. 2917/853 (våbendirektiv III), der bl.a. har til formål at sikre sporbarheden af våben og våbendele. Direktivet er implementeret i våbenloven og våbenbekendtgørelsen.

Efter våbenlovens § 6, stk. 1, nr. 1-9, er det forbudt at udføre en række våben mv. uden tilladelse fra justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil. Tilladelser til bl.a. udførsel af skydevåben mv. til lande uden for EU udstedes som udgangspunkt af Rigspolitiet, jf. våbenbekendtgørelsens § 31, stk. 1, jf. dog stk. 2 og 3.

Det fremgår dog af våbenlovens § 6, stk. 2, nr. 2, at lovens § 6, stk. 1, ikke gælder for udførsler, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 258/2012 af 14. marts 2012, dvs. forordningen om skydevåben. Våbenlovens § 6, stk. 1, og våbenbekendtgørelsens regler udstedt i medfør af våbenlovens § 6, stk. 1, gælder herefter for udførsel af våben mv., der ikke er omfattet af forordningen om skydevåben.

Efter våbenlovens § 1, stk. 1, er det forbudt uden tilladelse af justitsministeren eller den, ministeren dertil bemyndiger, at indføre eller fremstille, herunder samle, de våben mv., der er oplistet i § 1, stk. 1, nr. 1-10. Der gælder ikke efter våbenlovens § 1 eller øvrige bestemmelser på samme måde som

lovens § 6, stk. 2, nr. 2, en undtagelse for så vidt angår indførsel af våben omfattet af forordningen om skydevåben.

Våbenbekendtgørelsen indeholder desuden i §§ 32-34 nærmere regler om midlertidig indførsel, midlertidig udførsel samt genindførsel og genudførsel af våben til brug ved jagt, fiskeri og konkurrenceskydning samt ammunition hertil i rimeligt omfang.

Indførsel af våben mv. efter våbenlovens § 1, stk. 1, og udførsel af våben efter § 6, stk. 1, uden tilladelse (eller dispensation) straffes i medfør af våbenlovens § 10, stk. 1, med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år.

Er der tale om forsætlig udførsel af skydevåben eller andre våben, som på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, kan forholdet henføres under straffelovens § 192 a, hvor strafferammen er fængsel fra 2 år indtil 8 år. Sker overtrædelsen af § 192 a med forsæt til terrorisme, er strafferammen fængsel indtil livstid i medfør af straffelovens § 114 stk. 1, nr. 6.

Det er toldmyndighederne, der kontrollerer, at ressortmyndighedernes regler på området overholdes ved at sikre, at der foreligger den nødvendige tilladelse til ind- eller udførsel af en vare, der er omfattet af en varebestemmelse, herunder våben, ammunition, militært udstyr og eksplosivstoffer mv.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Der er tale om et forslag til en forordning, som efter vedtagelse vil være direkte gældende i Danmark. En vedtagelse af forslaget vil dog indebære behov for vedtagelse af lovgivning, der supplerer forordningen.

Forslagets kapitel II indfører som noget nyt en række bestemmelser om import af våben til EU, herunder hvem der kan ansøge om en importtilladelse, operatøernes forpligtelser ved import, og hvordan licensudstedende myndigheder skal håndtere importansøgningen. Forslaget forventes i den forbindelse at have lovgivningsmæssige konsekvenser, da det bl.a. vil være nødvendigt at indføre en undtagelse til våbenlovens § 1, stk. 1, om indførsel af våben, der svarer til våbenlovens § 6, stk. 2, nr. 2, om udførsel af våben. Herefter vil det skulle fremgå af våbenloven, at våbenlovens regler om ind-

førsel af våben ikke gælder for indførsel af våben omfattet af forordningen om skydevåben.

Der er desuden behov for at foretage en række konsekvensrettelser i artikelhenvisningerne til forordningen i våbenloven og våbenbekendtgørelsen.

Det kan ikke udelukkes, at forslaget vil kunne indebære yderligere lovgivningsmæssige konsekvenser.

Det er Skatteministeriets vurdering, at forordningsforslaget ikke forventes at indebære lovgivningsmæssige konsekvenser på toldområdet.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget forventes på det foreliggende grundlag at have varige økonomiske konsekvenser for det offentlige, herunder de danske toldmyndigheder og politiet, der bl.a. kan henføres til gennemførelse af de nye krav, der følger af forordningen samt forøget sagsbehandling. Det bemærkes, at der i overgangsperioden forud for indførelsen af EU-Kommissionens elektroniske licenssystem fastsættes visse forpligtelser til udveksling af oplysninger. I overgangsperioden må der således også forventes økonomiske konsekvenser for sagsbehandlingen hos de danske toldmyndigheder og politiet. Udgifterne forbundet med forslaget vil især afhænge af tidspunktet for etableringen af EU-Kommissionens it-system, samt hvilke informationer der vil skulle udveksles i overgangsperioden.

Herudover vil der kunne forekomme betydelige merudgifter, såfremt forordningsforslaget medfører behov for nyudvikling eller tilpasning af politiets eksisterende it-systemer samt tilpasning af kommende it-løsninger hos Skatteforvaltningen. Integrationen mellem myndighedernes it-systemer kan øge kompleksiteten og derfor også merudgifterne. Der kan på det foreliggende grundlag ikke skønnes nærmere over udgifterne hertil.

Det bemærkes, at udgifter som følge af EU-retsakter, der medfører statslige merudgifter, skal afholdes inden for eksisterende bevillinger, jf. budgetvejledningens bestemmelser herom.

Administrative konsekvenser

Forslaget forventes at have en række administrative konsekvenser for Rigspolitiet og Politiets Administrative Center, der behandler tilladelser om henholdsvis udførsel og indførsel af våben, komponenter og ammunition. De

nye bestemmelser vil indebære en række nye opgaver og dermed et øget ressourceforbrug for Rigspolitiet og Politiets Administrative Center. Det gælder bl.a. i forhold til behandling af ansøgninger, indberetning af oplysninger om tilladelser til Kommissionens elektroniske system, samt en forpligtelse til at de kompetente myndigheder – som i Danmark vil være Rigspolitiet – i forbindelse med behandlingen af en ansøgning om eksporttilladelse skal kontrollere ECRIS og SIS at have administrative konsekvenser.

Såfremt forordningsforslaget medfører et behov for nyudvikling eller tilpasning af politiets eksisterende it-systemer, vil det desuden have indvirkning på Rigspolitiets samlede it-portefølje. Det skal i den forbindelse bemærkes, at politiet har gennemført en replanlægning af politiets it-portefølje og i den forbindelse har vurderet det nødvendigt at udskyde og nedlukke en række projekter for at understøtte, at politiet kan eksekvere på de højest prioriterede og mest kritiske projekter for dansk politi. Såfremt der bliver tale om behov for større it-mæssige ændringer, vil disse skulle prioriteres ind i politiets øvrige it-udviklingsportefølje og dermed potentielt påvirke øvrige prioriterede projekter.

Forslaget forventes at medføre en mindre administrativ ændring for toldmyndighederne som følge af kontrollen af de fornødne import- og eksporttilladelser. Det vurderes, at forslagets artikel 24, 25 og 28 i praksis vil medføre, at toldmyndighedernes verifikation af import- og eksporttilladelser i forbindelse med toldbehandling af angivelser fremover vil være digital og dermed erstatte den eksisterende manuelle proces. Dette vil forventeligt mindske toldmyndighedernes administrative opgaver ved ind- og udførsel af genstande omfattet af forslagets toldpositionsnumre, da fysisk fremvisning af tilladelse ikke vil være nødvendig. Vurderingen er dog baseret på, at ordningen først finder anvendelse tidligst fra 2025 og derved kommer til at være en del af det kommende Single Window-setup på toldområdet, hvor de første dele i forhold til de kommende EU-regler skal være klar i 2025.

Dertil kommer, at Skatteforvaltningen i øjeblikket gennemfører en række store, komplekse it-udviklingsprojekter, som frem mod udgangen af 2024 lægger beslag på Skatteforvaltningens it-udviklingskapacitet. It-understøttelsen skal derfor prioriteres sammen med andre højt prioriterede it-udviklingsopgaver.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Der vurderes ikke at være andre konsekvenser forbundet med forslaget.

8. Høring

Forslaget har været sendt i høring i Specialudvalget for Politimæssigt og Retligt Samarbejde den 29. november 2022.

Forslaget har derudover været sendt i høring hos følgende interessenter: Advokatrådet, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Våbenhandlerforening, Dansk Erhverv, Dansk Firmaidræt, Dansk Industri, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Militaria Forening, Dansk Skytte Union, Danske Advokater, Danske Regioner, De Samvirkende Købmænd, Den Danske Dommerforening, Det Kriminalpræventive Råd, DGI Skydning, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Fonden for Nyborg Fæstning, Fængselsforbundet, Gadejuristen, Institut for Menneskerettigheder, Jagttegnslærerforeningen i Danmark, Justitia, Kriminalforsorgsforeningen, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen KRIM, Miljøministeriet, Nordisk Våbenforum, Politiets Efterretningstjeneste, Politiforbundet, Retspolitisk Forening, Samtlige byretter, Sikkerhedsbranchen, Sikkerhedsstyrelsen, Skydebaneforeningen Danmark, Sø- og Handelsretten, Vagt- og Sikkerhedsindustrien, Vestre Landsret, Vaabenhistorisk Selskab og Østre Landsret.

Der er modtaget høringsvar fra Det Kriminalpræventive Råd, Dansk Industri, Danmarks Jægerforbund og Danmarks Våbenhandlerforening.

Generelle bemærkninger

Det Kriminalpræventive Råd (DKR) finder, at forordningsforslaget ud fra et kriminalpræventivt perspektiv har flere gode elementer. DKR har i den forbindelse tilkendegivet, at bekæmpelse og forebyggelse af ulovlige strømme af skydevåben er en vigtig opgave. Ifølge DKR bidrager kontrol med skydevåben, komponenter og ammunition til at begrænse udbredelsen af ulovlige skydevåben og forebygger derfor kriminalitet i samfundet. Datainsamling muliggør forskning og kan give beslutningstagere og myndigheder et bedre overblik over problemets karakter og omfang, hvilket muliggør lov- og praksisændringer, der skal tilvejebringe kriminalitetsforebyggende tiltag.

Dansk Industri (DI) noterer, at transaktioner mellem medlemsstater samt direkte salg til de væbnede styrker, politiet eller offentlige myndigheder ikke er omfattet af forordningsforslaget. DI har i den forbindelse oplyst, at DI's medlemmer alene handler med skydevåben, hvor slutbrugeren er væbnede styrker, politiet eller offentlige myndigheder, hvorfor DI's medlemmer ikke vil blive omfattet af nærværende forslag. DI bemærker dog, at forslaget læg-

ger op til øget brug af digitale løsninger i forbindelse med ansøgningsprocedurer og toldbehandling ved ind- og udførsel af skydevåben. Indenfor den kommercielle ind- og udførsel af skydevåben samt krigsmateriel er der stor efterspørgsel på flere digitale løsninger, som kan lette det administrative arbejde for virksomhederne. DI opfordrer derfor til, at de digitale løsninger udvides til også at omfatte de kommercielle dele af området.

Danmarks Jægerforbund (DJ) bemærker, at forordningsforslagets formål om at bekæmpe og forebygge ulovlig handel med skydevåben til og fra EU samt forslaget om at lette den administrative byrde for ejere af skydevåben stemmer overens med Danmarks Jægerforbunds motto om, at våbenområdet skal være trygt og enkelt. DJ er tilfreds med tiltag i retning af mindre bureaukrati.

Danmarks Våbenhandlerforening (DV) ser positivt på ønsket om at indføre en større grad af samarbejde mellem toldmyndigheder og andre relevante myndigheder indenfor EU for at lette import-, eksport- og transitprocedurerne, som DV ser et stort behov for. DV ser ligeledes positivt på en større systematisering af indsamlingen af data om internationale bevægelser af skydevåben til civil brug, forudsat at dette kan gøres på en måde, der ikke lægger yderligere byrder på erhvervslivet. DV bemærker i den forbindelse, at det er uklart, om dette vil blive tilfældet, når forordningen er implementeret, da det før har vist sig at skabe meget store problemer for branchen.

DJ støtter op om den forenkede procedure i forslaget artikel 10 vedrørende midlertidig indførsel af skydevåben og ammunition for bl.a. jægere, der rejser med deres skydevåben til EU.

For så vidt angår EU-våbenpasset (artikel 17) bemærker DJ, at EU-våbenpasset skal kunne udstedes inden for en acceptabel sagsbehandlingstid, f.eks. maksimalt 20 dage, som tidligere har været gældende.

DJ bemærker desuden, at der i forslaget lægges op til at fjerne afsnittet i artikel 9, litra b (forslagets artikel 17, litra b), i den gældende forordning om skydevåben, om at jægere og sportsskytter, når de forlader Unionen, kan vælge at fremvise et andet dokument end det europæiske skydevåbenpas, som anses for gyldigt til dette formål af de kompetente myndigheder i den pågældende medlemsstat. DJ støtter op om den foreslåede ændring, som ifølge forbundet vil gøre det mindre bureaukratisk at indføre våben i eksem-

pelvis Sverige, der i dag ikke anerkender EU-våbenpasser som gyldigt rejsedokument.

DV understreger afslutningsvis behovet for et tæt samarbejde mellem myndighederne og branchen. DV foreslår i den forbindelse, at der nedsættes et hurtigtarbejdende udvalg med inddragelse af våbenbranchen, der kan handle implementeringen af forordningen i dansk lovgivning.

9. Generelle forventninger og andre landes holdninger

Forslaget har foreløbigt været behandlet på en række møder i toldunionsarbejdsgruppen fra november 2022 og senest på et arbejdsgruppemøde den 25. oktober 2023.

Det forventes, at der overordnet set vil være støtte fra et kvalificeret flertal af medlemsstaterne til formandskabets kompromisforslag.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er positivt indstillet over for forslaget. Regeringen støtter således ambitionen om en styrket fælles EU-indsats for at bekæmpe og forebygge ulovlig handel med skydevåben til og fra EU. I den forbindelse er regeringen enig med Kommissionen i behovet for en koordineret kontrol mellem medlemsstaterne og øget samarbejde mellem de relevante myndigheder for at sikre sporbarheden af skydevåben. Regeringen ser positivt på formålet om at skabe en klar retlig ramme, som sikrer en balance mellem på den ene side behovet for at øge sikkerheden og på den anden side at reducere de administrative byrder i forhold til den lovlige handel med skydevåben.

Det er regeringens vurdering, at vedtagelse af forordningsforslagets regler om digitalisering må forventes at indebære behov for udvikling eller tilpasning af it-systemer på både Justitsministeriet og Skatteministeriets område. Regeringen finder det derfor positivt, at der under forhandlingerne har været bred enighed blandt medlemsstaterne om at sikre, at der er tilstrækkelig tid for medlemsstaterne til at gennemføre de nye regler, således at forordningen vil være gældende fra 48 måneder efter ikrafttrædelse, og at det elektroniske tilladelsessystem, som Kommissionen skal etablere, træder i kraft senest 24 måneder efter vedtagelse af forordningen.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der blev den 1. december 2022 oversendt et grund- og nærhedsnotat om forslaget til Folketingets Europaudvalg.